

A lelki egészség/pszichoterápia tárgyú megkereséséhez kapcsolódóan az alábbiakról adunk tájékoztatást.

Napjaink egészségügyi ellátórendszerei számára a világ jelentős részén – megfélekezve a fertőző betegségek okozta járványokat – a legnagyobb kihívást a krónikus nem fertőző betegségek okozta terhek kezelése jelenti. A terhek nemcsak a betegek, hanem a hozzátartozóik, valamint a társadalom egésze szintjén is jelentkeznek és értelmezhetőek.

A nem fertőző betegségek okozta probléma jelentős, a WHO szerint előfordulási gyakoriságuk a világ egészét tekintve növekvő tendenciát mutat.

A krónikus nem fertőző betegségek közül a mentális betegedések is Európa mellett hazánk egyik legnagyobb kihívását jelentik: a lakosság több mint egyharmada szenved a mentális zavarok legalább egyikében (WHO Európai Lelki Egészség Cselekvési Terv 2014-2020, ÁSZ Jelentés, 2012). A mentális megbetegedések nemcsak súlyos lelki, szociális és gazdasági terhet jelentenek, hanem a testi megbetegedéseknek is kockázati tényezői.

A magyar lakosság lelki egészségének javítása Magyarországon kormányzati prioritás, a mentális egészség javítását célzó feladatok végrehajtása, az egészségügyi ellátórendszer megelőzési szemléletű fejlesztésével több területet érintően, több lépcsőben zajlott/zajlik.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma valamennyi ágazata, a társ tárcák, szakmai és társadalmi szervezetek széles körének bevonásával kidolgozott és elfogadás előtt álló Kopp Mária Lelki Egészség stratégia célul tűzi ki az egyén, a család és a tágabb közösség lelki egészségének fejlesztését, megtartását és helyreállítását, illetve a mentális zavarok megelőzését, ellátásának fejlesztését. Magyarország ország-specifikus lelki egészség céljai összhangban vannak a WHO Európai Lelki Egészség Cselekvési Terv célkitűzéseivel.

A Lelki Egészség Stratégia – mint nemzeti középtávú stratégia – egyik kiemelt célkitűzése, hogy a szakpszichológusi ellátás, a pszichoterápia minél szélesebb körben elérhetővé váljon.

Az alábbiakban röviden tájékoztatjuk néhány - lelki egészséget érintő - fejlesztésről.

- *Egészségfejlesztési irodák létrehozása*

Az országos egészségfejlesztési kapacitásbővítés keretében európai uniós támogatásból 61 járásban Egészségfejlesztési Iroda (a továbbiakban: EFI) jött létre (20 LHH + 41 konvergencia régióban) az egészségügyi ellátórendszerhez integráltan az alapellátás prevenció kapacitásának támogatására.

Koordinálják a járás egészségfejlesztési programjait, összekötő kapocsként működnek az egészségügyi alapellátás, a járóbeteg szakellátás és az egészségfejlesztési programokat megvalósító szervezetek között. A háziorvosi szolgálatoktól, a járóbeteg szakrendeléstől vagy fekvőbeteg szakellátást követően az EFI-be irányított életmódváltásra szorulókat, vagy saját elhatározásukból életmódváltást kezdeményezőket a krónikus nem fertőző betegségek – közte a mentális betegségek - kockázata csökkentésére irányuló életmódváltó programokba vonják be és követik a programokban való részvételüket.

- *Népegészségügyi fókuszú alapellátás-szervezési modellprogram 2012-2016.*

A Svájci-Magyar Együtműködési Program keretében az észak-alföldi és az észak-magyarországi régióban 24 alapellátási praxis bevonásával 4 praxisközösség (Berettyóújfalu, Jászberény, Borsodnádásd, Heves központokkal) került kialakításra. A megelőzésre és a krónikus betegségben szenvedők gondozására összpontosító, közösségi orientációjú, a helyi közösségeket – különösen a roma lakosságot – bevonó egészségügyi alapellátási modell a háziorvoson, házi-gyermekorvoson és az asszisztensen kívül kiegészül különböző

kompetenciákkal rendelkező egészségügyi szakdolgozókkal is. Új tagként jelenik meg a praxisközösségben a praxisközösségi koordinátor, népegészségügyi szakember, roma egészségőr és segéd egészségőr, dietetikus, gyógytornász, pszichológus, mentálhigiénikus, addiktológiai konzultáns, logopédus, akik rugalmas integrációban dolgoznak együtt közösségi és egyéni ellátási szinteken, a lakosság egészségi állapotának gondozása és javítása érdekében. A program keretében kb. 50.000 fő komplex – több mint 20 féle paramétert adó, közte a mentális betegségek – szűrése és ehhez kapcsolódóan életmód tanácsadásban részesítése történik meg.

- *Egészségkommunikációs Központ kialakítása*

2013. évben létrejött Egészségkommunikációs Központ az információs szolgáltatás minősége révén az egészséges életmód, a betegségek megelőzése terén hiteles, védjegyként elismert lakossági fókuszpont.

A népegészségügyi kommunikáció fejlesztése során a kommunikációs csatornák megfelelő megválasztásával az egyes társadalmi- és betegcsoportokhoz igazított üzenetek juttat el a lakossághoz, köztük kiemelten a magas egészségkockázatú, hátrányos helyzetű lakosságcsoportokhoz. Ennek érdekében lakossági portált üzemeltet (www.egeszseg.hu), tematikus rovatokat működtet, országos kampányokat szervez, továbbá interaktív kommunikációs kapcsolatot alakít ki a lakossággal a szociális médián keresztül mentális egészséget érintő témákban is.

Az elkövetkező időszak fejlesztési irányjai

Az „Egészséges Magyarország 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia dokumentumában, a mentális egészség, pszichiátriai egészségügyi ellátás vonatkozásában célként került megfogalmazásra:

- a háziorvosi rendelőkhöz kapcsolódó alacsonyküszöbű, preventív jellegű pszichológiai ellátás, és a pszichoterápia biztosítása,
- a mentális zavarban szenvedő betegek, köztük a depressziós, szorongásos betegek közösségi ellátásának fejlesztése, beleértve
 - o a pszichiátriai gondozókat,
 - o a közösségi pszichiátriát, integrálva a pszichiátriai betegek szociális közösségi ellátását,
 - o a mentális egészségügyi koordinatori hálózat kiépítését a fekvőbeteg intézetekből kibocsájtott pszichiátriai betegek területi gondozására, betegútjának koordinációjára,
- az aktív pszichiátriai és addiktológiai osztályok, illetve közösségi ellátás infrastrukturális feltételeinek javítása,
- serdülő pszichiátriai és addiktológiai hálózat kialakítása.

A fenti célok megvalósítására, a 2014-2020-as európai uniós fejlesztési időszakban jelentős forrást tervez a Tárcá elkülöníteni.

Munkájához minden jót kívánva kérjük a fentiek szíves tudomásul vételét.

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Egészségügyért Felelős Államtitkárság

Népegészségügyi Főosztály